

ส่วนที่ 5

การติดตามและประเมินผล

1. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 เป็นแบบที่กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการมาแล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่ วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย มีรายละเอียด ดังนี้

1 แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20 คะแนน

1.2 การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ 15 คะแนน

1.3 ยุทธศาสตร์ 65 คะแนน ประกอบด้วย

(1) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 คะแนน

(2) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด 10 คะแนน

(3) ยุทธศาสตร์จังหวัด 10 คะแนน

(4) วิสัยทัศน์ 5 คะแนน

(5) กลยุทธ์ 5 คะแนน

(6) เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ 5 คะแนน

(7) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ 5 คะแนน

(8) แผนงาน 5 คะแนน

(9) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม 5 คะแนน

(10) ผลผลิต/โครงการ 5 คะแนน คะแนนรวม 100 คะแนน

เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อน การพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

2. การติดตามและประเมินผลโครงการ

2. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ประกอบด้วย

2.1 การสรุปสถานการณ์การพัฒนา 10 คะแนน

2.2 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ 10 คะแนน

2.3 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ 10 คะแนน

2.4 ยุทธศาสตร์และแผนงาน 10 คะแนน

2.5 โครงการพัฒนา 60 คะแนน ประกอบด้วย

(1) ความชัดเจนของชื่อโครงการ 5 คะแนน

(2) กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ 5 คะแนน

(3) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ ถูกต้อง 5 คะแนน

(4) โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 60 ปี 5 คะแนน 158 แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

(พ.ศ.2561-2564)

(5) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 125 คะแนน

(6) โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0 5 คะแนน

(7) โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด 5 คะแนน

(8) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนภายใต้

หลักปรัชญา 5 คะแนน

(9) งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) 5 คะแนน

(10) มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ 5 คะแนน

(11) มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ 5 คะแนน

(12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อน การพัฒนา

ท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

3. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นการพิจารณา

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20 คะแนน

2. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ 15 คะแนน

3. ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 65 คะแนน

3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (10)

3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (10)

3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด (10)

3.4 วิสัยทัศน์ (5)

3.5 กลยุทธ์ (5)

3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ (5)

3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (5)

3.8 แผนงาน (5)

3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม (5)

3.10 ผลผลิต/โครงการ (5) รวมคะแนน 100 คะแนน

3. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

3.1 การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสำหรับติดตามและประเมินผลเชิงปริมาณและคุณภาพ (1) แบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน (Performance Indicators) (2) แบบบัตรคะแนน (Scorecard Model) หรือ Scorecard Model ของ Kaplan & Norton (3) แบบมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ (Result Framework Model (RF)) (4) แบบเชิงเหตุผล (Logical Model) ตัวแบบเชิงเหตุผล หรือ Logical Model (5) แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน (Process Performance Measurement System (PPMS)) ระบบการวัดกระบวนการปฏิบัติงานหรือ PPMS (6) แบบการประเมินโดยใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นหรือ Problem Solving Method (7) แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม (Participatory Methods) (8) แบบประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) (9) แบบประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Model) (10) แบบการประเมินตนเอง (Self-assessment Model) (11) แบบอื่น ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขึ้นทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบตามข้อ (1)-(10) หรือแบบผสมก็ได้ เชิงปริมาณ (Quantity) เชิงคุณภาพ (Quality) ผลที่ได้จริง ๆ คืออะไร ค่าใช้จ่าย (Cost) เวลา (Time) เป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่ ประชาชนได้ประโยชน์อย่างไรหรือราชการได้ประโยชน์อย่างไร วัดผลนั้นได้จริงหรือไม่ หรือวัดได้เท่าไร (Key Performance Indicators : KPIs) ผลกระทบ (Impact)

4. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

4.1 ผลกระทบนำไปสู่อนาคต (เช่น จะทำ สนับสนุน ส่งเสริม ป้องกัน อย่างไร เป็นต้น) ในทฤษฎีทางวิชาการ การจัดการ ชั่วๆ องค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็้องค์กรภาครัฐหรือองค์กร ภาคเอกชนจะพัฒนา เต็มโตและอยู่รอดได้ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ภายนอก 4 ประการ (PEST) ตลอดเวลา ประกอบด้วย

- 1) สิ่งแวดล้อมด้านการเมือง
- 2) สิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ
- 3) สิ่งแวดล้อมด้านสังคม

4) สิ่งแวดล้อมด้านวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อให้องค์กรพัฒนาเติบโตและอยู่รอดต่อไปได้ วิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นต้องวิเคราะห์ตามสิ่งแวดล้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปทั้ง 4 ประการ ดังนี้

1) การปรับตัวให้เข้ากับการเมือง ที่เปลี่ยนแปลง การปกครองของไทยในปัจจุบัน อาจแบ่งระดับการเมือง ออกได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่ การเมืองระดับชาติ และการเมืองระดับท้องถิ่น การเมืองระดับชาติ ได้แก่ การเมืองในระดับชาติ ซึ่งยังมีอิทธิพลต่อการเมืองในระดับ ท้องถิ่นอยู่หลายประการ เช่น การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นต้องอาศัย ภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองระดับชาติ เพื่อช่วยในการหาเสียง การให้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากส่วนกลางมายัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนหนึ่งก็ ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทางการเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลจากการเมือง ระดับชาติซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็น นโยบายของรัฐที่มีผลต่อ อปท. ซึ่งมักสลับสับเปลี่ยนกันเป็น 2 กรณี คือการรวม อำนาจการปกครอง หรือ การ กระจายอำนาจการปกครอง จึงจำเป็นที่จะต้องทราบความเคลื่อนไหวของนโยบายรัฐ อยู่ตลอดเวลา เพื่อบริหาร จัดการ อปท.ให้เข้ากับสภาวะการณ์ดังกล่าวที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การเมืองระดับ ท้องถิ่น ซึ่งโดยหลักการแล้วการตัดสินใจกำหนดนโยบายควรเป็นหน้าที่ของ ฝ่ายการเมืองท้องถิ่น ทุกฝ่ายควรต้องรู้ ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของการเมืองท้องถิ่นในทุกระดับ อบจ. เทศบาล อบต. และระดับหมู่บ้าน เพราะ การเมืองท้องถิ่นเหล่านี้มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันและ จะต้องมีผลกระทบต่อ อปท.ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ข้าราชการท้องถิ่นควรพยายามปรับข้อเท็จจริงในท้องถิ่นให้เข้า กับระเบียบกฎหมายของรัฐ ซึ่งในบางครั้งระเบียบ กฎหมายอาจไม่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการ ของคนในท้องถิ่นก็ต้องเป็นหน้าที่ของราชการท้องถิ่นที่ จะประยุกต์ใช้กฎหมาย ให้สามารถใช้ได้จริงตามสภาพ ท้องถิ่นนั้น ๆ

2) การปรับตัวเข้ากับเศรษฐกิจ ที่เปลี่ยนแปลง เมื่อสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไม่ดี ทำให้ประชาชน ยากจนเพิ่มขึ้น เป็นสาเหตุ ของปัญหาอื่น ที่กระทบต่อ อปท.ตามมา ประชาชนอาจขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับ อปท. เพราะต้อง เอาเวลาไปทำงานหาเงินเพื่อปากท้องของตนเองก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมลักษณะนิสัย การพึ่งพิงรัฐอยู่ ตลอดเวลาของประชาชน ดังนั้นการสร้างกระบวนการทางความคิดให้แก่ประชาชนตามหลัก ตนเป็นที่พึ่งแห่ง ตน และ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ควรเป็นสิ่งที่นักบริหารงาน อปท. ควรให้ความสนใจที่จะส่งเสริมและ พัฒนา ในประเด็นนี้

3) การปรับตัวเข้ากับสังคม ที่เปลี่ยนแปลง ชุมชนแต่ละชุมชนมีสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การปฏิบัติงานใน แต่ละพื้นที่ก็ต้องเผชิญกับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน บางพื้นที่ประชาชนให้ความร่วมมือกับ กิจกรรมของ อปท. เป็นอย่างดี บางพื้นที่ประชาชนขาดความร่วมมือ บุคลากรในเทศบาลตำบลหนอง โพนที่จะต้องเข้าใจผลกระทบที่มาจากสาเหตุการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นที่ส่งผลโดยตรงต่อความสามัคคีในสังคม ท้องถิ่นยุค ปัจจุบัน ต้องมีความสามารถบริหารงานบนความขัดแย้ง การปฏิบัติงานทุกอย่างย่อมมีการเห็นด้วย ไม่เห็น ด้วย ต่อต้านและไม่ต่อต้าน อยู่คู่กับสังคมประชาธิปไตยเสมอสำคัญเพียงแต่ว่าจะสามารถระดับหรือแก้ไขความ ขัดแย้งที่รุนแรงนั้นได้อย่างไร

4) การปรับตัวเข้ากับวิทยาการใหม่ ที่เปลี่ยนแปลง ปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีนโยบาย ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรโดยการ ฝึกอบรมอยู่เป็นประจำ ประกอบกับกรมส่งเสริมฯ มีเว็บไซต์เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติงานของ อปท. ที่ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ทุกวัน เช่น การเผยแพร่ หนังสือสั่งการต่าง ๆ ผ่านช่อง ทางการสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น หากพนักงานท้องถิ่นให้ความสำคัญในการ

อ่านหนังสือสั่งการของกรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อยู่เป็นประจำ ก็จะนำมาซึ่งการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และไม่ขัดต่อระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา

4.2 ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา (รวมถึงองค์ประกอบสำคัญของข้อมูลเพื่อนำไปสู่ ข้อเสนอแนะ) เทศบาลตำบลหนองโพ มีข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา โดยอิงการ คาดการณ์การพัฒนา ต่าง ๆ อยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมภายนอกต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) การเปลี่ยนแปลงในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อ เทศบาลตำบล

- รัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร
- แนวโน้มการยกฐานะจาก อบต. เป็นเทศบาลทั่วประเทศ
- แนวโน้มการควมรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของการจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) การเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาคที่จะส่งผลกระทบต่อ อบต. AEC หรือ Asean Economics

Community คือการรวมตัวของชาติในอาเซียน 10 ประเทศ โดยมีไทย พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา บรูไน ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน จะมีรูปแบบคล้ายๆ กลุ่ม Euro Zone นั้นเอง จะทำให้มีผลประโยชน์อำนาจ ต่อรองต่างๆ คู่ค้าได้มากขึ้น และการนำเข้า ส่งออกของชาติในอาเซียน